

**Avalik konsultatsioon puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegia
(2010–2020)
läbivaatamise kohta**

ELis on ligikaudu 80 miljonit puuetega kodanikku, kes seisavad sageli silmitsi takistustega, mis ei võimalda neil täiel määral osaleda kõigis eluvaldkondades teistega võrdsetel alustel. Kuna EL on võtnud kohustuseks need takistused kõrvaldada ning parandada puuetega inimeste elukvaliteeti, ühines ta ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooniga („ÜRO konventsioon“). Konventsiooni rakendamine on pidev protsess ning see on ELi institutsioonide ja liikmesriikide jagatud vastutus. EL saab tegutseda üksnes nende volituste piires, mis talle on antud ELi aluslepingutega. Esimeses aruandes ELi ÜRO konventsiooni rakendamise kohta, mille esitas ÜRO puuetega inimeste õiguste komitee, tunnustati siiani tehtud edusamme, kuid esitati ka mõned soovitusel tulevikuks.

ELi tasandil rakendatakse ÜRO konventsiooni puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegia 2010–2020 kaudu. Selles strateegias on määratletud kaheksa peamist tegevusvaldkonda ELi tasandil: juurdepääsetavus, osalus, võrdsus, tööhõive, haridus ja koolitus, sotsiaalkaitse, tervishoid ja välistegevus. Olles jõudnud asjaomase strateegia rakendamisega poolele teele, algatas Euroopa Komisjon avaliku konsultatsiooni, et hinnata selle mõju ja tagada, et ELi poliitika vastaks puuetega inimeste vajadustele ning võtaks arvesse nende õigusi.

Käesolevas küsimustikus palutakse Teil esitada oma arvamusi selle kohta, mida on ELi tasandil seni saavutatud, oma seisukohti seoses probleemidega, millega puuetega inimeste silmitsi seisavad, ning selle kohta, kuidas Euroopa Liit peaks neid lahendama. Oleme tänulikud kõigi üksikisikute, organisatsioonide, riigiasutuste, ettevõtjate, teadlaste ning muude sidusrühmade vastuste eest.

Kasutame selle avaliku konsultatsiooni tulemusi selleks, et hinnata puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegia 2010–2020 raames tehtud edusamme ning teha kindlaks puudujäägid, mis tuleks lahendada ELi tasandil, et tagada puuetega inimeste täielik kaasamine ja võrdne osalus ühiskonnas.

Küsimustikule vastamiseks peaks kuluma umbes 20 minutit. Palun saatke käesolev dokument hiljemalt 18.03.2016 järgmisel e-posti aadressil:

EMPL-C3-CONSULTATION@ec.europa.eu

** tähistatud väljad on kohustuslikud.*

Pange palun tähele, et küsimustik on täiel määral kasutatav vaid juhul, kui on esitatud Teie või Teie organisatsiooni nimi (kui vastate organisatsiooni või asutuse nimel). Kui Te ei soovi oma nime esitada, on Teil võimalus esitada vaid üldisi märkusi.

*Kui otsustate meile esitada enda või oma organisatsiooni nime, võite siiski valida, kas Teie vastused jäävad tulemuste avaldamisel anonüümseks.**

- Jah, esitan oma nime
- Ei, eelistan esitada vaid üldisi märkusi (küsimuse 4.5 juurde)

Käesoleva uuringuga seotud isikuandmete kaitse põhimõtetega saate tutvuda [siin](#).

1. Avaldamise nõusolek

Kõnealuse uuringu tulemused võidakse avaldada Euroopa Komisjoni veebisaidil koos vastaja andmetega. Kas olete nõus oma vastuse avaldamisega Teie nime all?*

- Minu vastused võib avaldada märgitud nime all
- Minu vastused võib avaldada, kuid anonüümsetena
- Ma ei soovi oma vastuste avaldamist

2. Vastaja profiil

Palun vastake järgmistele Teid käsitlevatele küsimustele.

2.1 Kas vastate:*

- eraisikuna, vaid iseenda nimel
- organisatsiooni nimel (küsimuse 2.11 juurde)

2.2 Vastaja nimi:*

[vabas vormis tekst]

2.3 Teie vanuserühm:*

- Alla 18-aastane
- 19–30
- 31–49
- 50–65
- üle 66-aastane

2.4 Teie sugu*

- Naine
- Mees
- Muu
- –

2.5 Kas Teil on puue, s.t pikaajaline puue, mis erinevate takistuste koostoimel ei võimalda Teie täielikku ja tõhusat osalemist ühiskonnas teistega võrdsetel alustel?*

- Jah (jätta küsimus 2.7 vahele)
- Ei (küsimuse 2.7 juurde)
- –

2.6 Kas Teie puue on ametlikult tunnustatud?*

- Jah
- Ei

2.7 Ei.*

- Hooldan puudega isikut (isikuid) pereliikme või tasustamata hooldajana
- Hooldan puuetega isikuid hooldajana (see on minu tasustatud töö)
- Töötan koos puudega isikutega või olen neile tööandjaks
- Mul puudub isiklik kokkupuude puuetega inimeste probleemidega
- Muu *[vabas vormis tekst, kuni 200 tähemärki]*

2.8 Millise riigi kodanik Te olete?*

[vabas vormis tekst]

2.9 Millises riigis Te elate?*

[vabas vormis tekst]

2.10 Kas Te hetkel töötate, õpite või osalete koolitusel?*

- Töötan erasektoris
- Töötan avalikus sektoris
- Töötan tasuta eest kodanikuühiskonna organisatsioonis (sealhulgas puuetega inimeste organisatsioonid)
- Ma ei saa töö eest tasu (nt vabatahtlik töö)
- Õpin või osalen koolitustel
- Olen pensionär
- Olen töötu
- –

(Küsimused 2.11–2.16 on vaid organisatsioonidele, jätke need vahele, kui olete eraisik)

2.11 Teie organisatsiooni nimi:*

[vabas vormis tekst]

2.12 Millist organisatsiooni Te esindate?*

- Erasektor
- Avalik sektor
- Vabaühendus
- Puuetega inimeste organisatsioon – reserveeritud organisatsioonidele, milles puuetega inimesed on juhtival ametikohtadel või juhatuse liikmed
- Muu *[vabas vormis tekst, kuni 200 tähemärki]*

2.13 Millisel tasandil Teie organisatsioon tegutseb?*

- Rahvusvaheline tasand
- ELi tasand

- Riiklik tasand
- Piirkondlik või kohalik tasand

2.14 Kas Teie organisatsioon on registreeritud ELi läbipaistvusregisris?*

- Jah
- Ei (*küsimuse 2.16 juurde*)

2.15 Mis on Teie organisatsiooni tunnusnumber regisris?*

[vabas vormis tekst]

([Läbipaistvusregister](#)):

2.16 Kas Teie organisatsioon võtab tööle puuetega inimesi?*

- Jah
- Ei

3. Teie seisukohad seoses puuetega inimeste praeguse olukorraga

3.1 Palun märkige, mil määral Te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega*

	Nõustun täielikult	Nõustu n	Neutraalne	Ei nõustu	Üldse ei nõustu	Ei oska öelda
Puuetega inimesed saavad täielikult osaleda igapäevaelus võrdsetel alustel teiste kodanikega						
Puuetega inimestel on samad õigused kui teistel kodanikel						
Puuetega inimesi diskrimineeritakse nende igapäevaelus nende puude tõttu						
ELi puuetega kodanikel on raskem mõnda teise liikmesriiki elama asuda kui teistel ELi kodanikel						

3.2 Millised järgmistest probleemidest on Teie arvates puuetega inimeste jaoks kõige olulisemad?* *[võite valida 1 kuni 5 vastust]*

- Puudulik juurdepääs olemasolevale hoonestusele
- Puudulik juurdepääs transpordile
- Puudulik juurdepääs Internetile ja kommunikatsioonitehnoloogiale
- Puudulik juurdepääs muudele kaupadele ja teenustele
- Võrdsete võimaluste puudumine tööturul
- Võrdsete võimaluste puudumine hariduses
- Toetuse puudumine puuetega laste vanemate puhul (näiteks asjakohane hariduse võimaldamine või raviteenused)
- Võrdse juurdepääsu puudumine tervishoiuteenustele (arstid, haiglad jne), sealhulgas laste eakohane toetamine
- Takistused vabale liikumisele ELi piires
- Diskrimineerimine (sh kahekordne diskrimineerimine, näiteks puuetega naiste ja puuetega laste suhtes)
- Raskused iseseisvalt elamisel (nt raviteenuste valdav osakaal suurtes hooldekandeesutustes ja/või kogukonnateenuste puudumine)
- Raskused poliitilises ja avalikus elus osalemisel
- Raskused kultuurielus, vaba aja, puhke- ja sporditegevuses osalemisel
- Raskused, mis tulenevad tööhõivealastest õigusaktidest või sotsiaalkaitseskeemidest (nt tööturule sisenemisel saamata jäänud invaliidsushüvitis, mis ei peaks sõltumata palgast)
- Raske öelda sõna sekka neid mõjutavates küsimustes
- Vähesed puutealased koolitusvõimalused teenuseid osutavatele töötajatele, kes võivad mingil hetkel tööalaselt puuetega inimestega kokku puutuda (nt õpetajad, arstid ja juristid)
- Vaesus ja madal sissetulek
- Takistused õigus- ja teovõime tunnustamisel ning rakendamisel
- Väärkohtlemine (nt vägivald, ärakasutamine või vabaduse ja väärikuse unarusse jätmine)

3.3 Kas on teatavaid probleeme, mida oskate nimetada puuetega laste puhul, mis on erinevad nendest probleemidest, millega peavad silmitsi seisma puuetega täiskasvanud?

[vabas vormis tekst, kuni 300 tähemärki]

3.4 Kas olete isiklikult kokku puutunud mõnega eelmises küsimuses (3.2) nimetatud probleemidest?*

- Jah
- Ainult kaudselt, pereliikmete kogemuste kaudu
- Ainult kaudselt, sõprade kogemuste kaudu
- Ainult kaudselt, kaastöötajate kogemuste kaudu
- Ei
- –

3.5 Kas on muid valdkondi, kus Teie arvates saaks puuetega inimeste elu parandada?

- Jah *[vabas vormis tekst, kuni 200 tähemärki]*
- Ei
-

3.6 Kas olete teadlik puudega inimesi käsitlevast Euroopa strateegiast 2010–2020?*

- Jah
- Ei
-

4. Puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegia 2010–2020 rakendamise mõju

4.1 Viis aastat pärast strateegia vastuvõtmist: mil määral on paranenud puuetega inimeste olukord järgmistes strateegiaga määratletud prioriteetsetes valdkondades?*

	Märkimisväärselt	Olulisel määral	Teataval määral	Veidi	Üldse mitte
Juurdepääs kaupadele ja teenustele, sealhulgas avalikele teenustele ja abivahenditele.					
Osalemine ühiskondlikus elus järgmistel meetmetel kaudu: – ELi kodakondsusest tulenevate hüvede kasutamine; – halduslike ja suhtumisest tingitud takistuste kõrvaldamine täielikult ja võrdsetel alustel osalemiselt; – kvaliteetsete kogukonnapõhiste teenuste osutamine, sealhulgas isikuabi kättesaadavaks muutmine.					
Võrdsus: puuete alusel diskrimineerimise vastu võitlemine					
Tööhõive: avatud tööturul elatise teenimine					
Haridus ja koolitus: puuetega õpilaste ja tudengite kaasav haridus ning elukestev õpe					
Sotsiaalkaitse: inimväärsed elamistingimused					
Tervishoid: võrdne juurdepääs					

tervishoiuteenustele ja neid osutavatele asutustele					
Välistegevus: puuetega inimeste õiguste edendamine ELi välistegevuses					

○ -

4.2 Millised tegurid olid kõige määravamad edusammude saavutamisel, isegi kui need olid piiratud?*

(Võimalik valida mitu varianti)

- ELi poliitikameetmed
- ELi vahendite kasutamine
- Arengud riiklikul tasandil
- Erasektori algatused
- Avalik arvamus / muudatused suhtumises
- Majanduslikud tingimused
- Uued teaduslikud avastused ja/või tehnoloogilised muutused
- Huvirühmade ja vabaühenduste toetamine
- Ettevõtlusalane lobitöö
- Muu poliitiline tegevus, mis on mõjutanud puuetega inimesi käsitlevat poliitikat
- Ei oska öelda

Märkuste lahter (kui soovite midagi lisada või tuua näiteid):

[vabas vormis tekst, kuni 300 tähemärki]

4.3 Palun hinnake oma üldist rahulolu sellega, mida on viimase viie aasta jooksul (2010–2015) puuetega inimeste olukorra parandamise valdkonnas saavutatud:*

- Väga rahul
- Rahul
- Kuigivõrd rahul
- Rahulolematu
- Ei tea

4.4 Millised on Teie arvates peamised takistused kiiremate edusammude saavutamisel?*

(Võimalik valida mitu varianti)

- Inimressursside ja rahaliste vahendite puudumine
- Poliitilise tahte puudumine
- Asjakohaste õigusaktide puudumine
- Piirangud seoses ELi pädevusega meetmete võtmiseks
- Puuetega inimeste vähene kaasamine
- Puueteta inimeste vähene teadlikkus
- Majanduslik olukord

- Sotsiaalse surve puudumine
- Puuetega seotud häbimärgistamine
- Poliitikakujundajate puudulikud teadmised puuetega inimestega seotud vajaduste eripärast
- Muu *[vabas vormis tekst, kuni 100 tähemärki]*

4.5 Üldine märkus:

[vabas vormis tekst, kuni 1500 tähemärki]